

Освітнянське Слово

№ 21-22
12 червня
2012 року

slovo@ippo.if.ua

Видання головного управління освіти і науки Івано-Франківської облдержадміністрації, Івано-Франківського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти та Івано-Франківського обласного комітету профспілки працівників освіти і науки України

Урочиста мить

ВШАНОВУЄМО ТАЛАНОВИТУ МОЛОДЬ

З нагоди Міжнародного дня захисту дітей у великій сесійній залі обласної державної адміністрації відбулось обласне свято-зустріч “Ми – надія твоя, Україно!”

Обдарованих дітей, які на всеукраїнському рівні досягли найвищих результатів у конкурсах, олімпіадах, турнірах та інших змаганнях, вітали: Михайло Вишиванюк, голова обласної державної адміністрації; Олександр Сич, голова обласної ради; Зінаїда Болюк, начальник головного управління освіти і науки обласної державної адміністрації; Мирослав Карабін, начальник головного управління сім'ї, молоді та спорту обласної державної адміністрації; Василь Тимків, заступник начальника управління культури обласної державної адміністрації; Дмитро Дзвінчук, голова постійної комісії з питань освіти обласної ради, а також проректори та науковці вищих навчальних закладів.

нських та міжнародних екологічних програмах і проектах, всеукраїнських туристсько-краєзнавчих експедиціях, історико-географічних експедиціях учнівської та студентської молоді, чемпіонатах України з різних видів спорту. Окрім того, переможці інтелектуальних змагань, учні загальноосвітніх навчальних закладів щомісячно впродовж року отримуватимуть стипендію голови обласної державної адміністрації і голови обласної ради, випускники шкіл – одноразову грошову винагороду в розмірі 10-ти стипендій студента-відмінника вищого навчального закладу III–IV рівнів акредитації. Їх учителі-наставники (100) були нагороджені грошовими преміями, книгами, грамотами голо-

ня Малої академії наук України, зокрема, цього року 50 учасників вибороли 29 призових місць.

Найбільше перемог здобули учні навчальних закладів міст Івано-Франківська (22), Калуша (8) та Долинського району (7).

Серед закладів нового типу відзначились: обласна спеціалізована школа-інтернат “Фізико-технічний ліцей при Івано-Франківському національному технічному університеті нафти і газу” (8 учнів-переможців, з яких 4 зайняли перші місця); Українська гімназія № 1 Івано-Франківської міської ради (8 учнів-переможців); Івано-Франківський обласний ліцей-інтернат для обдарованих дітей

комісії з питань освіти обласної ради, а також проректори та науковці вищих навчальних закладів.

На святі-зустрічі нагороджувались дипломами та цінними подарунками (ноут-буками, книгами) юнаки і дівчата, які посіли призові місця на всеукраїнському рівні у предметних олімпіадах, конкурсі-захисті науково-дослідницьких робіт Малої академії наук України, всеукраїнських та міжнародних екологічних програмах і проектах, конкурсах юних техніків, професійної майстерності, всеукраїнських конкурсах-фестивалів художньої самодіяльності, всеукраїн-

рівнів акредитації. Їх учителі-наставники (100) були нагороджені грошовими преміями, книгами, грамотами голови обласної державної адміністрації та голови обласної ради і впродовж року отримуватимуть з місцевих бюджетів доплату до заробітної плати.

За результатами виступів учнів на IV етапі Всеукраїнських учнівських олімпіад Івано-Франківщина входить у першу десятку областей України. Так, 2012 р. 38 школярів стали переможцями: I місце здобули 7, II – 9, III – 22 осіб. Добрі результати показує Івано-Франківське відділен-

ківської міської ради (8 учнів-переможців); Івано-Франківський обласний ліцей-інтернат для обдарованих дітей із сільської місцевості Івано-Франківської обласної ради (5 учнів-переможців).

Аналогічні заходи в рамках програми “Обдаровані діти” відбувалися в містах і районах області, а це підтверджує належну увагу до талановитої молоді як з боку обласної державної адміністрації, обласної ради, так і місцевих органів влади.

Мар'яна УЛЯШКЕВИЧ

УБЕЗПЕЧУЄМО ЖИТТЯ

Наступили літні канікули – радісна пора для дітей. Але тут постає питання: як організувати їхній відпочинок, аби він приніс найбільше користі. Батьки знайдуть поради в підбірці

матеріалів, підготовлених управлінням Держтехногенбезпеки в Івано-Франківській області

3

ОСВІТЯНСЬКИЙ ПРОСТІР КАЛУША

Педагогічні працівники міста розповідають про актуальні питання навчання і виховання учнівської молоді, діяльність психологічної служби та шкільної бібліотеки, яким відводиться

особливе місце в освітньому процесі

4-5

ДИТИНА З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ У ЗАГАЛЬНООСВІТНЬОМУ ПРОСТОРИ

Як допомогти дитині з особливими потребами пізнати своє Я, розкрити його, увійти у світ дорослих? Про це розповідає вчитель початкових класів навчально-реабілітаційного центру м. Івано-Франківська

6

Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України інформує

Новини

Відповідно до помісячного розпису асигнувань Державного бюджету України за січень-травень 2012 року здійснено фінансування на 100% навчальним закладам, установам і організаціям, підпорядкованим МОНмолодьспорту. Згідно з помісячним розписом асигнувань Державного бюджету України за червень 2012 р. здійснено стовідсоткове фінансування за соціально захищеними статтями видатків.

* * *

На базі Київського ОІППО проведено Всеукраїнський науково-практичний семінар “Управління якістю загальної середньої освіти в умовах реалізації нових дер-

жавних освітніх стандартів у науково-педагогічному проєкті “Росток” для вчителів та керівників навчальних закладів.

Для учасників організовано лекції, практичні заняття, тренінги, показано відеозаписи уроків з використанням діяльної технології навчання.

* * *

5 06. ц. р. Верховна Рада України прийняла за основу проєкт змін до Закону “Про дошкільну освіту” (щодо організації навчально-виховного процесу), що має на меті врегулювати важливі аспекти функціонування ДНЗ та законодавчо забезпечити умови для розширення рівного доступу до дошкільної освіти дітей відповідного віку.

Із сайту міністерства

Календар знаменних і пам'ятних дат

ЧЕРВЕНЬ

1.06 – Міжнародний день захисту дітей.
2.06 – 75 років від дня народження Богдана Бойка (1937–2000), українського письменника, родом з с. Діброва Рогатинського району.
3.06 – Трійця. Зелені свята.
5.06 – Всесвітній день охорони навколишнього середовища.
6.06 – День журналіста.
8.06 – 165-річчя від дня народження Олександра Барвінського (1847–1926), українського педагога, громадського діяча.
10.06 – 95 років тому прийнято І Універсал Центральної Ради, що проголосив автономію України в межах Російської держави (1917).

13.06 – День народження Марка Черемшини (1874), українського письменника.
17.07 – День медичного працівника.
20.06 – 115 років від дня народження Бориса Кудрика (1897–1952), українського композитора, музикознавця, педагога, автора праці “Огляд історії української церковної музики”, уродженця м. Рогатина.
22.06 – Початок Великої Вітчизняної війни (1941).
– День скорботи і вшанування пам'яті жертв війни в Україні.
24.06 – День молоді.
28.06 – День Конституції України.
30.06 – 90-річчя від дня народження Марти Гай (Г. Савицької-Голояд), української письменниці.

ТАЛАНТИ ДІТЕЙ ІВАНО-ФРАНКІВЩИНИ

У Київському палаці дітей та юнацтва відбулася V Всеукраїнська виставка-фестиваль «Обдаровані діти України». Це щорічний виставковий захід, що проводить Інститут обдарованої дитини Національної академії педагогічних наук України за підтримки Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України, Національної академії наук України, Національного центру «Мала академія наук України».

Завдяки виставці-фестивалю відбувається популяризація дитячої та юнацької творчості, висвітлення талантів, обдарувань дітей, що сприяє розвитку зацікавленості до проблем талановитої дитини в нашому суспільстві. Цього року демонструвались досягнення близько 900 обдарованих учасників (вихованців 195 організацій з 24 регіонів України) у різних галузях: науково-технічній, дослідно-експериментальній, гуманітарній, художньо-естетичній, еколого-натуралістичній та спортивній.

Виставку-фестиваль «Обдаровані діти України» відкрив Володимир Камишин, директор Інституту обдарованої дитини НАПН України. Він привітав учасників, гостей та підкреслив, що з кожним роком збільшується кількість обдарувань, а такі заходи сприяють можливості творчого, інтелектуального, культурного самовираження талановитих дітей, привертають увагу суспільства до їх інтелектуально-творчої діяльності.

До привітального слова був запрошений Станіслав

Досягнення і роботи дітей та молоді V Всеукраїнської виставки-фестивалю «Обдаровані діти України» розміщені у яскравому каталозі. Учасники нагороджені

дипломами та солодкими подарунками, а також мали змогу отримати нові знання

За сприянням головного управління освіти і науки Івано-Франківської обласної державної адміністрації свої таланти, здібності презентували в м. Києві обдаровані діти Івано-Франківщини:

• обласного державного центру науково-технічної творчості учнівської молоді – Микола Дворський, Іван Дворський, Іван Шолоп, вихованці Тлумацького Будинку дитячої та юнацької творчості (керівник гуртка початкового технічного моделювання – В. Цимбалій);

До 21-ї річниці
Незалежності України

ГАЛА-КОНЦЕРТ ОБ'ЄДНАВ ТВОРЧИХ ТА ОБДАРОВАНИХ

В Івано-Франківській обласній філармонії проходив гала-концерт художньої самодіяльності краєвих учнівських і вчительських колективів області, переможців творчих звітів у районах та містах.

Захід відбувся за сприяння головного управління освіти і науки облдержадміністрації на відзначення на Прикарпатті 21-ї річниці Незалежності України та 200-ї річниці від дня народження Тараса Шевченка.

Високий рівень виконавської майстерності та багату палітру костюмів продемонстрували фольклорні колективи, ансамблі пісню і танцю, оркестри народних інструментів Верхо-

кого, Рожнятівського, Рогатинського районів та міста Коломиї.

Переможців творчих звітів нагороджено грамотами головного управління освіти і науки облдержадміністрації.

Завершальним акордом свята стали слова подяки Зінаїди Болюк, начальника головного управління освіти і науки облдерж-адміністрації, котра побажала учасникам заходу творчого процвітання.

До привітального слова був запрошений Станіслав Довгий, Президент Малої академії наук України, Голова Наглядової Ради Інституту обдарованої дитини, Народний депутат України, котрий наголосив:

– Українська земля багата на здібних, розумних дітей. Та знайти талант і допомогти йому повною мірою розкритися – не так уже й легко. Це клопітка повсякденна праця педагогів освітньо-наукового тандему – Національного центру “Мала академія наук України” та Інституту обдарованої дитини. Щороку до дослідницької роботи в академії залучаються сотні тисяч шко-

Глумацького Вудинку білячої та юнацької творчості (керівник гуртка початкового технічного моделювання – В. Цимбалій);

• Івано-Франківської Малої академії наук – Дарія Пьеторак, учениця Калуської гімназії Калуської міської ради (керівник науково-дослідної діяльності – О. Вороніна);

• Косівського районного центру дитячої творчості – Ніна Новосельська, Людмила Бойчук, Мар’яна Кібіч, Юлія Марчук, (керівник гуртка “Дивосвіт” (сmt. Кути) О. Яремчик);

• Старокутської загальноосвітньої школи I–III ст. Косівської райдержадміністрації – Настя Цикаляк, учасниця гуртка “Бісероплетіння”.

На виставці-фестивалі були представлені живописні, графічні роботи вихованців приватної студії “Ракурс” Палацу культури “Юність” (м. Калуш, Каті Гостевої, Олі Джус, Ксенії Дутки, Павла Заторського, Лілії Климшшин, Олі Кудибин, Оксани Куцій, Жанни Садули, Насті Тутунь, Саші Худяк.

лярів. Інститут обдарованої дитини активно впроваджує для них інноваційні форми навчання, практикує всеукраїнські семінари, очно-заочні курси, створює освітні портали в системі Інтернет та інші форми.

Також виступили й почесні гості виставки-фестивалю Андрій Гуржій, віце-президент НАПН України, Віктор Грінченко, директор інституту гідромеханіки НАН України, Оксен Лісовий, директор НЦ “Малої академії наук України”.

та навички на майстер-класах з: оригамі, тістопластики, гончарства, соломоплетіння, писанкарства, створення лялькотанок, в’язання морських вузлів, бойових мистецтв ай-кідо, кік-боксінгу та тхеквондо, аеромодельовання (створення композицій і фігур з повітряних кульок). На заході дітей чекали клоуни, майстри аква-гриму, стіна малювання, костюмоване шоу та концерт.

Виставка-фестиваль була справжнім святом творчості, креативності,

таланту, наповнена відчуттям радості, захоплення, визнання.

Бажаємо юним талантам Івано-Франківщини, учасникам виставки-фестивалю, натхнення та реалізації всіх ідей. Адже це наші професіонали і лідери, яким належить майбутнє.

Оксана МИКИТИН,
завідувач Регіонального центру
Інституту обдарованої дитини НАПНУ

ви, ансамблі пісню і танцю, оркестри народних інструментів Верховинського, Галицького, Долинського, Косівського, Коломийсь-

учасникам заходу творчого процвітання.

Галина МАМЧУК,
учениця Надвірнянського ліцею

* * *

В Івано-Франківському обласному ліцеї-інтернаті для обдарованих дітей із сільської місцевості вперше головним управлінням освіти і науки облдержадміністрації відбувся гала-концерт учнівської художньої самодіяльності вихованців інтернатних закладів – дітей з особливими потребами.

Мета заходу – виявлення, удосконалення творчих здібностей учнів, розвиток їх можливостей, інтеграція дітей з особливими потребами в суспільство, формування в них стійких моральних переконань.

Гала-концерту передував огляд-конкурс художньої самодіяльності, у якому взяли участь усі інтернатні загальноосвітні заклади обласного підпорядкування. Його учасники представили різноманітні жанри: художнє читання, вокал, гру на інструментах, танці.

Призові місця здобули художні колективи Рогатинської спеціальної загальноосвітньої школи-інтернату (гран-прі); Долинського дитячого будинку “Теплий дім”; Гвіздецької спеціальної загальноосвітньої школи-інтернату Івано-Франківської обласної ради (I місце); Вигодського на-

вчального корекційно-реабілітаційного центру, Прикарпатського військово-

спортивного ліцею-інтернату, Калуської спеціальної загальноосвітньої школи-інтернату I–II ступенів Івано-Франківської обласної ради (II місце); Яблунівської, Перегінської, Печеніжинської, Солотвинської спеціальних загальноосвітніх шкіл-інтернатів Івано-Франківської обласної ради (III місце).

Після виступів начальник головного управління освіти і науки облдержадміністрації Зінаїда Болюк привітала та нагородила переможців огляду-конкурсу.

Ольга ШЕГДА

В ІВАНО-ФРАНКІВСЬКУ ПРОЙШОВ ОБЛАСНИЙ ЕТАП 18-ГО ВСЕУКРАЇНСЬКОГО ФЕСТИВАЛЮ ДРУЖИН ЮНИХ ПОЖЕЖНИХ-РЯТУВАЛЬНИКІВ

Уже майже два десятиліття поспіль у нашій країні проводиться Всеукраїнський фестиваль Дружин юних пожежних-рятувальників. Успіх цього заходу, котрий 1995-го планувався як одноразовий, за популярністю перевершив сподівання не лише освітан.

Тема безпеки життєдіяльності в умовах сучасного урбанізованого світу є настільки актуальною, що фестиваль Дружин юних пожежних-рятувальників вирішили проводити щорічно. Звання кращих підлітки виборюють у чотирьох етапах: на шкільному, районному, обласному та всеукраїнському рівнях.

2012 р. на Прикарпатті продовжили хорошу традицію. У актовій залі коледжу електронних приладів завершилося одне з найочікуваніших та найфесичніших свят – обласний етап 18-го Всеукраїнського фестивалю дружин юних пожежних-рятувальників. За честь представляти Прикарпаття на загальнодержавному рівні змагалися вісім найсильніших, найвеселіших та найспортивніших команд з усіх куточків нашого писанкового краю. Організаторами заходу стали управління Держтехногенбезпеки та МНС в області, головне управління освіти і науки облдержадміністрації, обласна організація ДПТ України.

Уже традиційні для заходу конкурси “Візитка” та “Домашнє завдання” цього разу були насичені цікавими номерами і несподіваними пісненими та танцювальними постановками. Тож і глядачам, і журі було досить важко визначити переможців. Правил безпеки присутніх зі сцени навча-

мужні рятувальники та необачні туристи. Учасники свята творчо опрацювали і проаналізували практично всі небезпечні ситуації, показали, як правильно діяти за певних обставин.

Справжнім випробуванням для юних рятувальників стали спортивні змагання, під час яких діти мали вправно користуватися рятувальним спорядженням, відрізати отруйні гриби від їстівних, швидко відповідати на запитання з основ медицини, зав'язувати спеціальні вузли різними способами та умовно рятувати потерпілих на воді за допомогою кінця Олександра. Тут завдяки згуртованості і хорошій фізичній підготовці найкращі результати показувала команда “Сигнал-101” Корницької школи Коломийської районної ради.

Усі доклали чимало зусиль для перемоги, однак, призових місць, було лише три. Перемогу отримали команди “Сигнал-101” Корницької школи Коломийської, “Полум'яні соколи” Комарівської школи Галицької та “Іскра” Гринявської школи Верховинської районних рад. Звитяжців удостоїли почесних грамот та цінних подарунків, а кожного учасника свята – солодких призів.

Зараз найбільше хвилюються юні ряту-

НА ПРИКАРПАТТІ ТРИВАЮТЬ ПЕРЕВІРКИ ПРОТИПОЖЕЖНОГО СТАНУ ДИТЯЧИХ ОЗДОРОВЧИХ ЗАКЛАДІВ

В усіх українських школах розпочалися літні канікули. Перед батьками постає запитання: як організувати відпочинок дитини так, щоб він приніс якнайбільше користі. Тут багатьом у пригоді і стають оздоровчі заклади, котрих на території Івано-Франківщини налічується більше двадцяти. Чи готові вони до прийому юних відпочивальників, чи всі приписи та рекомендації контролюючих служб здійснили їх директори, щоб відпочинок був безпечним, – саме це з'ясувала робоча група Івано-Франківської облдержадміністрації, до складу якої входили і представники управління Держтехногенбезпеки в області.

Інспектори мали на меті виявити всі наявні недоліки з пожежної та техногенної безпеки у таборах, зобов'язати керівників оздоровчих закладів усунути їх у найкоротші терміни. Особлива увага приділяється працездатності систем пожежної сигналізації, стану електромережі та шляхів евакуації, укомплектованості будівель і територій первинними засобами пожегасіння.

Не зовсім хороший стан справ у позаміському закладі оздоровлення та відпочинку “Надія”, що облаштований у селі Делева Тлумацького району на базі місцевої школи. Приміщення не обладнані автоматичною

виходу на горище та інструкції дій на випадок пожежі; недостатня кількість вогнегасників; дерев'яні конструкції горища не оброблені вогнетривким розчином.

“Надія” – це не єдиний в області табір з такими порушеннями. Чи вдасться виконати всі приписи державного пожежного нагляду до прийому пер-

ших відпочивальників персоналу позаміського закладу оздоровлення та відпочинку дітей “Опілля”, що на Рогатинщині, наразі сказати важко. Адже, як свідчать результати перевірки, недоліків з точки зору пожежної безпеки тут також чимало. Керівники більшості таборів стверджують, що зробити більше для належного протипожежного стану приміщень їм заважає брак коштів.

Рейдові перевірки буде проведено й в інших дитячих оздоровчих закладах області. Там, де виявлятимуться порушення, працівники управління Держтехноген-

було досить важко визначити переможців. Правил безпеки присутніх зі сцени навчали колоритні персонажі з творів Нечуя-Левицького баба Параска та баба Палажка, вередливе чортеня і добрий ангел,

свята – солодких призів. Зараз найбільше хвилюються юні рятувальники з Корнича Коломийського району – саме вони представлятимуть Прикарпаття на всеукраїнському рівні.

мадя, що облаштований у селі Делева Птумацького району на базі місцевої школи. Приміщення не обладнані автоматичною пожежною сигналізацією; чимало порушень зафіксовано у тутешньому електрогосподарстві; відсутня протипожежна драбина для

інших дитячих оздоровчих закладах області. Там, де виявлятимуться порушення, працівники управління Держтехногенбезпеки в області будуть застосовувати до їх керівників адміністративні санкції та виносити постанови про запобіжні заходи.

ЩОБ ПОДОРОЖІ ГРОМАДСЬКИМ АВТОТРАНСПОРТОМ БУЛИ БЕЗПЕЧНИМИ

“Автобус-2012” – так називається операція, що передбачає посилити контроль відповідних служб за дотриманням вимог безпеки під час організації та здійснення перевезень громадян. У спеціальних оперативних групах, окрім представників правоохоронних органів, беруть участь і працівники управління Держтехногенбезпеки в Івано-Франківській області.

Як свідчить статистика, пожежі на автотранспортних засобах трапляються доволі часто. Лише з початку цього року зареєстровано більше півсотні таких випадків. Саме тому наявність вогнегасника в авто є обов'язковою. Особливо це стосується громадського транспорту, котрий здійснює водночас перевезення великої кількості пасажирів. Протипожежний стан таких автотранспортних засобів теж повинен бути бездоганим, адже, як кажуть, для біди багато не треба.

На жаль, не всі власники автобусів свідомо ставляться до безпеки своїх транспортних засобів. Під час перевірок працівники управління Держтехногенбезпеки в області виявили чимало порушень протипожежного стану, що так чи інакше за-

грожує безпеці пасажирів. По-перше, не в усіх транспортних засобах наявні вогнегасники, а ті первинні засоби пожежегасіння, які є, не сертифіковані в Україні або не пройшли технічного обслуговування. Крім того, на автобусах з терміном експлуатації більше 12–15 років виявлено сліди забруднення паливно-мастильними матеріалами та незадовільний стан електропроводки.

Перевірки прикарпатських автобусів ще тривають, однак, уже можна з певністю сказати, що далеко не на кожному з них подорожувати безпечно. Власникам транспортних засобів слід негайно усунути виявлені недоліки та пам'ятати, що саме вони відповідають за життя та здоров'я своїх пасажирів.

Літо – пора відпочинку та оздоровлення школярів. На жаль, статистика свідчить, що саме під час найдовших канікул із дітьми найчастіше трапляються нещасні випадки на водних об'єктах. Педагоги роблять усе можливе, щоб запобігти трагедіям, проте лише уроків та теоретичних бесід, як правило, недостатньо.

Перш за все, дітям нагадали правила безпечної поведінки під час перебування на водних об'єктах: для молодших школярів – не ходити на річку без батьків та не пустувати у воді, для старших – не купатися у незнайомих місцях, у річках зі швидкою течією, не

деревя, які можна було б використати для рятування потопачого. Хто ще невпевнено тримається на воді, підкреслили водолази, мають одягти рятувальні жилети.

Показали дітям і спорядження, за допомогою якого про-

вляштовувати різні ігри у воді. Не варто, зазначили працівники управління Держтехногенбезпеки в області, відпочивати та купатися наодинці. Під руками завжди бажано мати якийсь підручний засіб – мотузку, ремінь, на крайній випадок – звичайну гілку

рятувальники у випадку, коли людина тоне на великій відстані від берега. Дізналися школярі і про те, як правильно надавати постраждалому першу долікарську допомогу.

Водолази також дозволили бажаним спробувати свої сили, кидаючи рятувальний круг та кінець Олександрова. Діти навіть не здогадувалися, що у прості, на перший погляд, рухи під час кидання круга потрібно вкласти неабияку силу, щоб він відлетів на потрібну від берега відстань.

Такі зустрічі, переконані педагоги, позитивно впливають на дитячу психіку. Учні впевнюються, що життя – це найвища цінність, яку потрібно оберігати щомиті.

**Управління
Держтехногенбезпеки
в Івано-Франківській
області**

ВІДПОЧИНОК НА ВОДІ

У період літніх пришкільних таборів до профілактичної роботи з дітьми активно долучаються і представники управління Держтехногенбезпеки в області з працівниками водолазно-рятувальної служби Прикарпаття. Своєрідний тематичний урок вони провели просто на березі міського озера біля рятувально-водолазної станції, щоб усе, почуте на ньому, запам'яталося.

НА ОСВІТНІХ ОБРІЯХ

Здавна відомо, що рівень життя кожного покоління формується на знаннях. Мабуть, тому в усі часи людство як безцінний дар передавало з покоління в покоління знання – утверджену, узагальнену життєву мудрість, бо саме це ставало підґрунтям пізнання нових істин.

З метою задоволення освітніх потреб населення в місті Калуші функціонує 12 загальноосвітніх закладів, у яких навчається 7 309 дітей (291 клас). Для обдарованих дітей працює три заклади нового типу: спеціалізована загальноосвітня школа I–III ступенів № 2 з поглибленим вивченням англійської мови, гімназія та навчально-виховний комплекс “Загальноосвітня школа I–III ступенів №10-лицей”.

Профільні та класи з поглибленим вивченням предметів дають можливість забезпечити якість знань учнів із предметів, що є базовими у вступі до вищих навчальних закладів. У 2011/2012 навчальному році профільними навчанням охоплено більше половини старшокласників, а поглибленим вивченням окремих предметів – майже 75 відсотків учнів.

Калуські дошкільнята виховуються у десяти дошкільних навчальних закладах міста, а це 78 груп, які налічують 1 966 осіб. Діють групи для дітей з особливими потребами, зокрема, функціонує три групи для дітей з вадами мови, по одній групі – з вадами опорно-рухового апарату, зору, у яких виховується 66 осіб.

На належному рівні проводиться робота з обдарованими дітьми, про що свідчать перемоги на міжнародному, всеукраїнському, обласному рівнях олімпіад, конкурсів, змагань. Так, цього року 96 учнів стали переможцями III етапу Всеукраїнських учнівських олімпіад, по двоє дітей здобули перемоги з п'яти, трьох, чотирьох, а 15 школярів – з двох предметів.

Варто зазначити, що успішною є участь і в обласному етапі конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів Малої академії наук України встановлено стипендії міського голови.

складу команди, що представляли Івано-Франківщину на заключному III етапі.

Для переможців III етапу олімпіад з двох і більше предметів та конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів Малої академії наук України встановлено стипендії міського голови.

Здобувають перемоги калуські школярі й у різноманітних конкурсах творчого, естетичного, спортивного напрямів.

Протягом літнього періоду здійснюється оздоровлення учнівської молоді. На базі загальноосвітніх шкіл, позашкільних закладів організовується робота оздоровчих таборів.

З ініціативи міського голови Ігоря Насалика п'ятий рік у Калуші відбувається міський конкурс команд КВК, переможцями якого 2011 р. були команди шкіл № 3, 9, 10, гімназії, ЦХТДЮМ. Учасники команд-переможців разом з керівниками відпочивали в Туреччині.

Здоров'я дітей – це здоров'я нації. Саме з метою активізації спортивно-масової роботи учні 3 та 4 класів виконують навчальну програму з плавання у басейні “Посейдон”, а вихованці 7 та 8 класів навчаються ковзанярської майстерності у льодовому палаці імені С. Бандери.

Зрозуміло, що кожному освітньому досягненню передують клопітка невтомна праця. Освітній процес – це постійно змінне поєднання багатьох складних систем. І важливою вимогою до сучасного педагога є вміння швидко пізнавати, сприймати та творчо зреалізувати завдання освіти сьогодні.

Психологічна служба РОЗВИВАЄМО ДИТИНУ

Соціально-психологічна служба Калуського району пройшла шлях від зародження до розгалуженої системи забезпечення спеціалістами в усіх закладах освіти.

Усього було на цьому шляху. Спочатку – більше труднощів, здобуття досвіду. І щодень у роботі поставали питання: що порадити? як діяти? яку професію обрати юнакові чи дівчині? чому виникають конфлікти? як перемогти стрес? чи час вже йти дитині до школи? як знайти друзів? чим зайняти непосидючого сина? коли дитина повинна вміти читати? як розвинути мислення? яку дитину можна назвати обдарованою?

А для себе: що робити, щоб моя діяльність принесла більше користі? Як допомогти більшості батьків уникнути багатьох проблем, а колегам – питань?

Практичними психологами та соціальними педагогами розроблено і проведено цикл виховних годин для учнів 5–11 класів, батьки яких за кордоном. Налаштовано зв'язки з цими родинами, особливо з опікунами дітей.

Питання виховання та поведінки дітей є темою обговорень під час “круглих” столів з працівниками центру зайнятості, відділу з питань сім'ї та молоді.

Для роботи з обдарованою молоддю, лідерами учнівського самоврядування творчою групою практичних психологів розроблена програма, система тренінгових занять з теми “Лідерство”.

Планується формування збірника “Роль практичних психологів у формуванні морально-духовних цінностей”.

Ведеться просвітницька діяльність у навчальних закладах і серед учнівської молоді, і з батьками.

Питання, які обговорюються з дітьми на годинах спілкування, – профілактика девіантної поведінки, запобігання жорстокості та насильства в учнівському середовищі. Уроки духовності, уроки-роздуми, уроки серцеязнавства – це вже творчі пошуки.

Проведено моніторингове досліджен-

Спланована відповідна робота щодо зменшення показників агресивності.

Форми діяльності з батьками – виступи на батьківських зборах, тематичні консультації, анкетування, залучення до обговорень під час “Круглого” столу, батьківські форуми, дні відкритих дверей для батьків.

Не всі питання в роботі служби знаходять своє вирішення. Досить актуальними залишаються такі з них, як роль і місце духовних цінностей у вихованні дітей, ставлення співучасників (педколективу, адміністрації закладу, батьків учнів) до духовних цінностей у повсякденному житті, формування духовної культури в підростаючого покоління. Засоби масової інформації та комунікації дедалі більше впливають на суспільство, особливо на молодь, пропагують насилля, силу, зброю. Усе це призводить до відчуження дітей від моралі, спонукає їх до власних пошуків самореалізації. Більшість часу молодь проводить у соціальних мережах, не вміє без цього будувати міжособисті стосунки у повсякденному спілкуванні. Ці процеси посилюються кризовим станом сучасної сім'ї, яка перестає відігравати головну роль долучення дитини до духовних начал. У ситуації, коли діти зазнають усе більшого впливу засобів масової інформації, комп'ютерних програм, еміграції батьків, інших чинників, зростає роль формування духовних цінностей як найбільш стійких, універсальних.

Спеціалісти психолого-соціальної служби втілюють у практику шкільного життя інноваційні форми та методи роботи, здобуті знанням за курсами “Рівний – рівному” (Новицький НВК), “Арт-терапія” (Верхнянська, Підмихайлівська школи I–III ст.), “Навчання здоров'ю” (Верхнянська, Підмихайлівська, Голинська школи I–III ст., Мостищанська, Копанківська школи I–II ст.), “Позитивна психологія”, “Психодрама”, “Управління

Варто зазначити, що успішною є участь і в обласному етапі конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів Малої академії наук України. 20 школярів стали переможцями, 6 з яких увійшли до

данню освіти сьогодні.

Любов МАКСИМОВИЧ,
начальник управління освіти
Калузької міської ради

уроки духовності, уроки-роздуми, уроки серцеязнавства – це вже творчі пошуки.

Проведено моніторингове дослідження рівня агресивності учнів 7–8 класів та визначення провідного стилю реагування в конфліктних ситуаціях в 9–11 класах.

ка, Голішівська школи І–ІІ ст.), “Позитивна психологія”, “Психодрама”, “Управління персоналом” (Копанківська школа І–ІІ ст.).

Іванна ГРИЦІВ,
методист ММЦ

АКТИВНА МОЛОДЬ – УСПІШНЕ МАЙБУТНЄ ДЕРЖАВИ

У наш час учнівське самоврядування – це не просто складова шкільного життя, а й ефективний інструмент для виховання життєтворчої особистості, майбутнього лідера на різних рівнях державної влади.

Діяльність міського учнівського парламенту – ефективна робота особистостей, у яких сформований певний рівень соціальної зрілості, достатній для прийняття відповідальних рішень у різних сферах життя й діяльності учнівської молоді.

Такої життєвої позиції дотримуються учасники учнівського парламенту міста Калуша. Привернути увагу до глобальних проблем, що сприяють деградації молоді, а відтак і усього суспільства, – основне завдання кожного члена парламенту. Саме з такою метою проведено ряд різноманітних акцій, тематичних “круглих” столів, презентацій, вечорів відпочинку. Проведені акції “Курінню – Ні!”, “Стоп Сніду” дали можливість не одній молодій людині усвідомити небезпеку від шкідливих звичок, проаналізувати власні вчинки, подумати про своє майбутнє. Анкетування “Проблеми шкільного насильства”, психологічна акція “Соціологічне опитування” сприяли визначенню напрямку роботи щодо профілактики негативних явищ.

Майбутнім України є саме діти. Щоб дитинство було щасливим, життєрадісним, лідерами учнівського самоврядування проведено акцію “Подаруй дитині посмішку”, у рамках якої тривав збір іграшок для дітей з особливими потребами і тих, що потрапи-

ли у складні життєві обставини.

Донести до особистості основні принципи ціннісного ставлення до держави і суспільства, до культури і мистецтва, до природи, до праці, до людей і до себе намагаємося через тематичні вечори, спрямовані на збереження культури і традицій нашого народу.

Міський учнівський парламент працює в галузях освіти і науки, дозвілля та розваг, екології, захисту прав молоді, зв'язків із громадськістю, бо упевнений: той, хто прагне змінити світ, веде постійний невтомний пошук, прагне до самореалізації, а це і є основою змін у житті всього суспільства.

Анна ШИРОКА,
секретар учнівського
парламенту м. Калуша

Виховуємо особистість

ШЛЯХ ДО ВЗАЄМНОГО ВДОСКОНАЛЕННЯ

Усі ми хочемо, щоб нашим дітям добре в світі велося. А чи все для цього робимо? Чи правильно будують наші стосунки? Що потрібно, аби виховати здорову, розумну, щасливу, самодостатню людину?

Нині в нашій країні спостерігається значне збільшення проблемних сімей, що призводить до соціально-психологічної та педагогічної дезадаптації дітей. Ця тенденція вимагає розширення кола послуг як батькам, так і дітям з боку вчителів, соціальних педагогів та психологів з метою забезпечення розвитку й охорони психічного та соматичного здоров'я. У багатьох родинах спостерігається зниження відповідальності, серйозний дефіцит уваги й поваги до дитини. За цих умов різко загострилася суперечність між потребою дитини в опіці та безперервним послабленням, а відтак і відсутністю необхідної уваги з боку дорослих, зокрема рідних. Як наслідок – гострий конфлікт та штучна затримка її особистісного розвитку.

Психологи та соціальні педагоги Калузьких освітніх закладів визначають родинне виховання важливою складовою усього багатокомпонентного процесу виховання дитини. Роботу з батьками щодо формування культури спілкування в сім'ї, розвитку почуття відповідальності за виховання дітей здійснюється через використання різноманітних форм та методів роботи: практичні семінари, обмін досвідом, “круглі” столи, дискусії, тренінгові заняття за участю батьків, педагогів, представників ССД, ЦСССДМ, СКМСД. Саме це допомагає розкрити основні аспекти впливу сімейного виховання на форму-

вання особистості, спонукає батьків до самоаналізу власних вчинків та їх наслідків, а також сприяє розвитку почуття відповідальності за виховання дітей.

Задля вивчення рівня вихованості школярів практичні психологи навчальних закладів міста провели анкетування серед учнів 2,3, 6–9 та 10 класів, в якому взяли участь 249 респондентів (14 класів). Критерії визначення рівня вихованості учнів було шість: поведінка в сім'ї, школі, на вулиці, ставлення до себе, старших, однолітків. Результати опрацьованих анкет чітко визначили два рівні: достатній – у 36% опитаних учнів та середній – у 64% респондентів.

**Батьки і діти – це любов і сльози,
Це вічне щастя і одвічний біль.
Н. Красоткіна**

З метою виокремлення пріоритетних напрямів проведено діагностику на визначення рівня вихованості серед школярів трьох вікових категорій – 2–3 (119 респондентів), 6–9 (75), 10 класи (55). Отримані дані свідчать про наявність тенденції спаду рівня вихованості в учнів 10 класів порівняно з 6–9 класами. Найменше це спостерігається у школярів 2–3 класів. Також слід зазначити, що з результатів вихованості в учнів 10 класів найбільш потребує

(С. 5)

(Продовження. Поч. на с. 4)

корекції одна з моральних позицій – відповідальність (у роботі з даною категорією дітей необхідно застосовувати форми та методи з розвитку відповідальної поведінки та формування обов'язку перед батьками і старшими); у школярів 6–9 класів – реалізація себе в суспільстві (це є свідченням того, що в даній віковій категорії не сформоване бажання виконувати норми і правила людського співжиття, брати участь у житті класу та школи, над чим слід працювати); серед учнів 2–3 класів привертає

Також слід акцентувати увагу на результатах соціологічного опитування учнів 9 класів щодо світоглядних орієнтирів старшокласників, за даними яких матеріальні цінності є першочерговими, а духовний розвиток, збереження моральних цінностей знаходиться на останньому місці.

Таким чином, суттєву роль у структурі цінностей випускників відіграє потяг до матеріального добробуту, досягнення якого вони пов'язують із подальшим професійним самовизначенням.

Отримані результати дають можливість зробити висновок, що старшокласники достатньо правильно оцінюють сучасну економічну ситуацію і розуміють, що необхідно досягати професійної майстер-

Психологічні дослідження свідчать про те, що дитині саме родина дає відчуття приналежності до певної групи (без чого людина почувається самотньо), реалізує її потребу в безпеці, комфорті, дарує відчуття й реальні докази її значущості для інших (без чого в неї розвивається почуття неповноцінності), допомагає відчутти взаємне тепло і любов, формує почуття неповторності та індивідуальності, подає зразки для наслідування. Важливим фактором для психічного здоров'я дитини є психологічний клімат родини, який викликає в неї відчуття комфорту чи дискомфорту.

Отже, духовність виховується духовністю, мораль – моральністю, честь – честю, гідність – гідністю. Дітей немає – є люди, але з іншим масштабом понять, іншим обсягом досвіду, іншими прагненнями, іншою гамою почуттів. Саме про це потрібно пам'ятати кожному.

Іванна ГРИЦІВ,
методист ММЦ

Ваша власна поведінка – найвирішальніша річ. Ви вважаєте, що виховуєте дитину тільки тоді, коли з нею розмовляєте чи караете її. Ви виховуєте її щомиті свого життя, навіть тоді, коли вас немає вдома.

увагу така позиція, як ставлення до себе (потребує підвищення самооцінка в молодших школярів, дотримання правил особистої гігієни, формування навичок здорового способу життя).

Шкільна бібліотека

Шкільна бібліотека як соціальний інститут – багатогранне явище, якому належить особливе місце в галузі освіти. Вона відіграє важливу роль у забезпеченні доступу до інформаційних ресурсів, розвитку інформаційної грамотності та культури своїх користувачів і слугує «інформаційною брамою».

ВЕБ-САЙТ – ІНФОРМАЦІЙНА ТЕХНОЛОГІЯ

населення та владних структур просто невідомі. Середньостатистичний читач вважає, що сучасні інформаційні технології спрощують і без того легку працю бібліотекаря. По-друге, потреба населення в бібліотечному обслуговуванні другорядна поруч із медичним, продуктовим, комунальним обслуговуванням тощо. Часто

необхідну інформацію можна знайти не тільки в бібліотеці. Потретьє, якість і оперативність обслуговування нерідко

необхідну інформацію можна знайти не тільки в бібліотеці. Потретьє, якість і оперативність обслуговування нерідко

необхідну інформацію можна знайти не тільки в бібліотеці. Потретьє, якість і оперативність обслуговування нерідко

необхідну інформацію можна знайти не тільки в бібліотеці. Потретьє, якість і оперативність обслуговування нерідко

необхідну інформацію можна знайти не тільки в бібліотеці. Потретьє, якість і оперативність обслуговування нерідко

необхідну інформацію можна знайти не тільки в бібліотеці. Потретьє, якість і оперативність обслуговування нерідко

необхідну інформацію можна знайти не тільки в бібліотеці. Потретьє, якість і оперативність обслуговування нерідко

необхідну інформацію можна знайти не тільки в бібліотеці. Потретьє, якість і оперативність обслуговування нерідко

необхідну інформацію можна знайти не тільки в бібліотеці. Потретьє, якість і оперативність обслуговування нерідко

необхідну інформацію можна знайти не тільки в бібліотеці. Потретьє, якість і оперативність обслуговування нерідко

необхідну інформацію можна знайти не тільки в бібліотеці. Потретьє, якість і оперативність обслуговування нерідко

ративність обслуговування нерідко залежать від культури читання самих користувачів. Чим рідше звертається людина в бібліотеку, тим менше вона орієнтується в потоці інформації, звинувачуючи при цьому бібліотекарів у непрофесійності. Насправді ж ці матеріали можуть

бути відсутніми в тому вигляді й у тій формі, які вимагає читач. Тому реклама діяльності бібліотеки, її послуг та інтелектуаль-

технологій шкільними (та публічними) бібліотеками мали б уже спонукати владні структури зацікавитися цим видом діяльності (хоча б для початку розробити правову базу, нормативну документацію та методичні рекомендації щодо структури та наповнення веб-сторінок і сайтів шкільних бібліотек).

Якщо ви ознайомлені з теоретичною базою, то наступним кроком можемо запропонувати можливу структуру сайту шкільної бібліотеки:

- інформаційний блок (візитка – координати, історія, режим роботи, основні показники роботи, проекти, досягнення);
- новини (нові надходження, анонс про наступний захід, перемога в конкурсі; можуть входити в інформаційний блок);
- проблемне питання, над яким працює

Тому не випадково темою обласної педагогічної практики, яка проходила на базі шкільної бібліотеки Калуської загальноосвітньої школи I–III ступенів № 7, була “Інформаційно-педагогічна діяльність шкільної бібліотеки”. Найбільше зацікавила презентація сайту. Учасники заходу високо оцінили науково-методичний рівень роботи працівників бібліотеки, зокрема, уміння користуватися інформаційним простором.

Демократизація та інформатизація суспільного життя впливають на залежність багатьох організацій від визнання їх різними категоріями громадян, чії думки здатні змінити управлінські плани, прискорити або уповільнити вирішення певних соціальних проблем, забезпечити підтримку цих організацій.

Public relations (PR) – це діяльність, скерована на формування ділового іміджу з використанням правдивої та оперативної інформації; комплекс продуманих і спланованих зусиль зі створення атмосфери взаєморозуміння між організацією та її оточенням.

Діяльність PR в бібліотечній сфері має свої особливості. По-перше, у побуті існує стереотип “простої” бібліотечної роботи. Цікаво, але чим швидше читачі отримують необхідну книгу або інформацію, тим простішими їм здаються бібліотечні технології. Тому проблеми, які виникають у роботі бібліотекаря, для більшої частини

Основні функції сайту школи або шкільної бібліотеки:

- **освітня (сайт – засіб організації навчально-виховного процесу в умовах Інтернету);**
- **виховна (сайт – засіб відображення основних напрямів виховання (естетичного, патріотичного, інформаційного);**
- **інформаційна (сайт – засіб відображення щоденного життя школи чи шкільної бібліотеки: заходи, проекти, конкурси, презентації);**
- **комунікативна (сайт – засіб спілкування учнів, педагогічних працівників, бібліотекарів, батьків);**
- **інвестиційна (сайт – засіб залучення спонсорів та меценатів).**

ної продукції є важливим маркетинговим завданням.

Однією з форм PR діяльності бібліотеки є створення її веб-сайту.

Зваживши всі можливі перспективи бібліотеки, уже в грудні 2010 р. було сплановано створити сайт. Першим кроком став аналіз уже існуючих сайтів бібліотек. Результативність пошуку за ключовими словами “сайт шкільної бібліотеки” дорівнювала п'ятизначному числу. А на сьогоднішній день – 327 000 результатів. Простежується стрімкий прорив в Інтернет-простір. Хоча пошукові системи не виділяють сайтів саме шкільних бібліотек (а їх дуже-дуже мало), але дають можливість проаналізувати рівень їхніх презентацій в Україні:

бібліотека (або завдання, окреслене планом роботи бібліотеки чи управлінськими документами, результативність);

• бібліографічно-інформаційна діяльність (рекомендаційні бібліографічні списки, покажчики, огляди літератури, виставок, дні бібліографії, інформації, експрес-інформація до ювілейних, історичних дат);

• інформаційна культура (рекомендації, пам'ятки, заняття з інформаційної культури (ББЗ);

• виховна робота (проведення масових заходів-презентацій, конкурсів, вечорів, екскурсій, занять, диспутів, читацьких конференцій; спільні заходи з міськими дитячими бібліотеками, громадськими організаціями);

матика. Базовий курс. Навчальний посібник у 3-х частинах. – Частина 3. – Шепетівка: Аспект, 2005. – С. 144–158.

Матвійчук О. Є. Створення веб-сторінки шкільної бібліотеки // Шкільна бібліотека. – 2008. – № 3. – С. 49–53.

Етапи створення веб-сайтів. Режим доступу: <http://www.school.xvatit.com>. – Опис з екрану.

Микитин Т. П. Підкорюємо Інтернет-простори // Шкільна бібліотека. – 2011. – № 10. – С. 48–58.

Теоретичний матеріал можна почерпнути з таких джерел:

Матвійчук О. Є. Створення веб-сторінки шкільної бібліотеки // Шкільна бібліотека. – 2008. – № 3. – С. 49–53.

Гендин Н. И. Проблемы создания сайтов школ и школьных библиотек России: вопросы, ответы и комментарии // Шкільна бібліотека. – 2009. – № 7. – С. 76–79.

Харибіна Т. М., Слащева Н. О., Мохначова Ю. В. Створення бібліотечного веб-сайту // Шкільна бібліотека. – 2010. – № 3. – С. 81–82.

Лампіра А. В., Лосева Ю. І. Сайт шкільної бібліотеки // Шкільна бібліотека. – 2011. – № 8. – С. 51–52.

Микитин Т. П. Підкорюємо Інтернет-простори // Шкільна бібліотека. – 2011. – № 10. – С. 48–58.

Проців О. Створюємо блог бібліотеки // Шкільна бібліотека. – 2012. – № 3. – С. 51–54.

Варто переглянути такі сайти:

Публічна бібліотека – <http://www/biblioteka-if.at.ua> (Івано-Франківська обласна бібліотека для дітей ім. П. Козланюка)

Методичного кабінету – <http://www/slavuta.info>

Шкільної бібліотеки – <http://www/kalush-school7.if.ua> (Калуська школа № 7); <http://www/biblioteka6.at.ua> (Славутицька школа № 6, переможець Всеукраїнського конкурсу бібліотечних сайтів у номінації “Шкільна бібліотека”).

Тетяна МИКИТИН,
завідувач бібліотеки
Калуської школи № 7

МЕТОДИЧНІ ЗАХОДИ ДЛЯ ПСИХОЛОГІВ

“Інноваційна діяльність як умова підвищення ефективності психологічного супроводу навчально-виховного процесу” – тема науково-практичної конференції психологічних служб відділів (управлінь) освіти райдержадміністрацій (міськвиконкомів), практичних психологів та соціальних педагогів закладів обласного підпорядкування.

Марія Мрiчко, заступник начальника головного управління освіти і науки обласної державної адміністрації привітала учасників конференції та підкреслила важливість обраної теми. Водночас Марія Ми-

ваційні технології не можливі без такої основи, як традиційні сімейні цінності, що транслюються кожній дитині у власній сім’ї.

Про модель роботи психолога в підготовці людей, які будуть працювати з іншими педагогами щодо впровадження інновацій розповіла Наталя Глинянюк, старший викладач кафедри педагогіки і психології ОІППО. Вона звернула увагу на те, що впровадження інновацій неможливе без спеціальної роботи з педагогами, котрі застосовують

ці інновації як варіант – тренінги особистісного зростання. Виокремила досвід Городенківського, Надвірнянського, Рогатинського районів щодо впровадження ними інноваційного проекту про дітей трудових мігрантів.

Навчальний заклад – багатовекторна система комунікацій. Робота вчителя – перш за все, робота над собою, творча праця, що вимагає багато зусиль. Тому управління без урахування психологічних аспектів таким колективом немислиме. Саме на

і соціальної роботи, котра ознайомила з інноваційною діяльністю у співпраці психолога з адміністрацією навчального закладу.

Критеріями інтегрованості шкільного психолога в педагогічний колектив можуть виступати: здатність шкільного психолога здійснювати супровід навчально-виховного процесу; формувати адекватні очікування щодо психологічної допомоги у вчителів та батьків; чітко усвідомлювати межі своєї компетенції.

Викладач кафедри педагогіки та психології ОІППО, кандидат психологічних наук Ірина Гук розкрила перед учасниками конференції психологічні ознаки особистості, сформованої в тоталітарному суспільстві, та їх прояви в процесі впровадження інновацій.

Після пленарного засідання впродовж двох днів робота продовжувалась у таких секціях, як “Підвищення ефективності діяльності працівників психологічної служби системи освіти”, “Психологічні чинники збереження психічного і фізичного здоров’я дітей”, “Інноваційні методи психолого-педагогічного супроводу сім’ї”, “Удосконалення фахової майстерності шляхом формування індивідуальної програми самоосвіти і саморозвитку”, “Психологічний супровід управління педагогічним колективом”.

Під час “круглого” столу науковці, методисти, практичні психологи та соціальні педагоги проаналізували результати роботи працівників психологічної служби області щодо впровадження інноваційних методів діяльності через різні види

На базі обласного інституту післядипломної педагогічної освіти відбулося друге засідання обласної творчої групи практичних психологів шкіл-інтернатів “Тренінг підготовки майбутніх усиновителів до прийняття дитини в сім’ю”.

Проблема взаємодії батьків та усиновлених дітей є надзвичайно гострою на сьогоднішній день, так як з батьками центрами соціальних служб для молоді не проводиться належна робота. Не вивчається психологічна готовність усиновителів, що включає: психолого-педагогічну компетентність (інформованість про вікові, психологічні особливості дітей, цілі, завдання, методи виховання, знання і розуміння того, як впливає соціальна і сімейна депривація на психічний розвиток дитини в різні вікові періоди), адекватність когнітивного образу прийомної дитини (інформованість усиновителів про історію розвитку дитини, її батьків, братів, основні життєві події і характер переживання їх дитиною, знання індивідуальних особливостей прийомних дітей, їх інтереси, звички, “сильні” і “слабкі”

майбутніх усиновителів, яка буде творчим інтелектуальним продуктом даної творчої групи.

Людмила Підлипна, директор ОЦППСР провела тренінг умінь у спеціальній школі щодо змісту та методики роботи з усиновителями.

Учасники гри ознайомились з основними психологічними ознаками готовності майбутніх усиновителів до прийняття дитини в сім’ю, завданнями програми психолого-педагогічної підготовки батьків до усиновлення.

Психолог Городенківської школи № 1 Городенківської районної ради поділилась досвідом роботи в Швейцарському проекті щодо усвідомленого батьківства.

Учасники творчої групи презентували творчі розробки тренінгових занять з власного педагогічного досвіду (моделювання, відеопрезентація).

консультант, науковий професор, заступник кафедри соціальної психології Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника акцентувала увагу на тому, що будь-які інно-

психологічних аспектів таким колективом немислиме. Саме на цьому акцентувала увагу Людмила Підлипна, директор обласного центру практичної психології

упровадження інноваційних методів діяльності через різні види курсової підготовки та визначили алгоритм подальшої діяльності в даному напрямі.

особливостей прийомних дітей, їх інтереси, звички, "сильні" і "слабкі" сторони дитини). Власне всі ці питання та багато інших охоплюватиме тренінгова програма для

відеопрезентація).

Людмила ПІДЛИПНА,
директор ОЦППСР

ДИТИНА З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ У ЗАГАЛЬНООСВІТНЬОМУ ПРОСТОРИ

Внутрішній світ дітей з проблемами в розвитку складний та багатогранний. Як допомогти їм побачити, почути, відчувати все багатство навколишнього світу?.. Тільки за допомогою чуйних, доброзичливих людей, котрі оточують таких діток, можлива їх соціальна адаптація.

Такі діти "особливі" не тільки тому, що мають вроджені чи набуті в ранньому віці порушення психофізичного розвитку. У них різні характери, поведінка, батьки, і що найголовніше – усі вони діти, котрі мають особливі освітні потреби. До кожного з них необхідний індивідуальний, диференційований підхід педагога, котрий у своїй роботі повинен враховувати не тільки можливості та обмеження, зумовлені медичним діагнозом, а й індивідуальні, вікові здібності. За час навчання необхідно максимально зменшити відставання у психофізичному розвитку дитини, створити сприятливі умови для засвоєння програмового матеріалу на максимальному можливому рівні, сприяти розвитку здібностей та нахилів, виховувати національно свідомих громадян. Саме вчителю приходить підбирати таку методику подачі та засвоєння навчального матеріалу, яка у загальному підсумку допомагала б адаптації "особливої" дитини до життя в суспільстві.

Насамперед, для досягнення мети навчання в початкових класах мало б мати корекційну спрямованість, складовими якої є корекція фізичних, розумових та психічних недоліків дітей, їх соціальна реабілітація для подальшого життя в сучасному соціумі, сприяння всебічному розвитку особистості, виховання позитивних рис.

Часто в учнів із комплексними порушеннями у психічному та фізичному розвитку погано розвинені звуковимовна та мовлення, пізнавальні процеси, координація рухів, дрібна моторика. Тому вчителю, слід підібрати методику, яка допомогла б дитині оволодіти елементарними знаннями, навичками та вміннями з різних предметів початкової школи. Запорукою успіху в цьому є спільна творча співпраця всіх учасників навчально-виховного процесу: педагогів, вихователя групи продовженого дня, логопеда та психолога, батьків.

Одним з ефективних методів психокорекції вважається естетичний вплив на дітей з допомогою музики, ма-

лювання, танців, пісень. Їх доцільно включати в навчально-виховний процес через такі прийоми: хвилини релаксації, музикотерапії, малювання на дошці з допомогою пальця, вмоченого у воду; використання саморобних іграшок, наповнених крупами; вільний малюнок фарбами у супроводі класичної музики.

У класі, де навчається "особлива" дитина, ефективним буде урізноманітнення форм проведення уроків. Так, для 1 класу доречними будуть урок-гра, подорож, екскурсія; у 2 класі – урок-бесіда, інсценізація, свята. У 3 класі учнів слід залучати до роботи під керівництвом та контролем учителя із зростанням міри самостійності при виконанні завдань; використовувати уроки самостійної, контрольної роботи, діалоги, конкурси, вистави, вікторини, бінарні заняття, уроки ознайомлення з новітніми технологіями (комп'ютером). У 4 класі діти готуються стати самостійнішими – це перехідний період до середньої ланки навчання. Тому на даному етапі зростає частка уроків самостійної і контрольної роботи, організуються театралізовані вистави, вікторини, заняття з упровадженням елементарних навичок самоврядування, уроки-інтерв'ю, уроки навчання елементарної комп'ютерної грамоти.

Учителю, у класі якого навчається дитина з особливими потребами, потрібно пам'ятати: які методи і форми роботи він не застосовував би для покращення якості засвоєння програмового матеріалу, найперше, що покращить якість навчально-виховного процесу, – це ключик, який допоможе відкрити серце дитини до людей, підготувати до самостійного життя. Педагог має перебувати в постійному творчому пошуку, працювати над підвищенням фахової майстерності, упровадженням інноваційних технологій. Ось ряд рекомендацій, які посприяють у цьому.

Педагогам, які навчають дитину з порушеннями у психофізичному розвитку

- Враховуйте психофізичні і пізнавальні можливості учнів з особливими потребами.
- Будьте чуйними, уважними, терпеливими до потреб і вимог учня.
- Навчання школярів нового навчального матеріалу по-

єднуйте з корекційно-розвивальною роботою, розвитком пізнавальних психічних процесів, мовленнєвим розвитком дитини.

- Завдання для "особливих" учнів початкових класів мають бути доступними, недовготривалими, цікавими, різноманітними і виконуватися в ігровій формі.

- При проведенні уроків, занять необхідно використовувати фізкультхвилинки, логопедичні вправи, пальчикову гімнастику, хвилини релаксації, музикотерапію.

- Слід застосовувати гнучку систему заохочень, особливо тактильний контакт (елементи масажу, погладження, дотику і т. д.), а також і покарань, які не принижували б гідності дитини, спонукали до навчання.

Батькам, які виховують дитину з порушеннями у психофізичному розвитку

- Не очікуйте, що ваша дитина буде такою, як ви. Сприяйте їй такою, якою вона є.

- Не принижуйте дитини. Вивчайте її можливості та вмело використовуйте їх.

- Надавайте більше можливості дитині до самостійності в повсякденному житті. Сприяйте її адаптації до навколишнього світу.

- Будьте послідовними у своїх діях при навчанні та вихованні дитини.

- Намагайтеся бути другом і порадником для дитини, умійте вислухати та зрозуміти її.

- Сприяйте спілкуванню вашої дитини з такими дітками, як вона, і перебуванню в спеціально організованому для неї середовищі.

- Заохочуйте дитину до пізнання нового та незвіданого. Знайте міру в інтелектуальному навантаженні, адже ваша дитина втомлюється швидше від її ровесників.

- Співпрацюйте з педагогами, медичними працівниками, допомагайте їм.

- Займайтеся профілактикою здоров'я дитини, частіше перебувайте на свіжому повітрі.

Наталія ГРИШ,
учитель навчально-реабілітаційного центру
м. Івано-Франківська

УКРАЇНА
ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА
АДМІНІСТРАЦІЯ
ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ ОСВІТИ І НАУКИ

НАКАЗ

від 29.03.2012р. №261 Зареєстровано в головному
м. Івано-Франківськ управлінні юстиції
в Івано-Франківській області
“11” квітня 2012р. за № 24/1121

**Про затвердження
Положення обласного конкурсу
учнівських проектів “Я – громадянин України”
серед учнів загальноосвітніх, позашкільних
та професійно-технічних навчальних закладів**

Відповідно до Програми розвитку освіти Івано-Франківщини на 2008–2015 роки, затвердженої рішенням обласної ради від 28.03.2008р. № 516–20/2008 (зі змінами від 27.03.2009р. № 773–29/2009 і від 15.03.2010р. № 1026–37/2010), з метою сприяння розвитку проектної діяльності школярів, набуття молодим поколінням соціального досвіду, досвіду громадянських дій та демократичної поведінки, формування особистісних рис громадянина Української держави, розвиненої духовності та фізичної досконалості, виховання соціально-правової активності учнівської молоді

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Положення обласного конкурсу учнівських проектів “Я – громадянин України” серед учнів загальноосвітніх, позашкільних та професійно-технічних навчальних закладів (додається).

2. Головному спеціалісту, юрисконсульту відділу про-

трини розвитку освіти, затвердженої Указом Президента України від 17.04.2002р. № 347, Національної програми патріотичного виховання громадян, формування здорового способу життя, розвитку духовності та зміцнення моральних засад суспільства, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 15.09.1999р. № 1697, Програми розвитку освіти Івано-Франківщини на 2008–2015 роки, затвердженої рішенням обласної ради від 28.03.2008р. № 516–20/2008 (зі змінами від 27.03.2009р. № 773–29/2009 і від 15.03.2010р. № 1026–37/2010. Конкурс покликаний допомогти юним громадянам навчитися:

- критично оцінювати дійсність;
- чітко та аргументовано висловлювати свої думки;
- вміти впливати на рішення владних структур;
- знаходити шляхи розв’язання суспільних проблем, згідно чинного законодавства.

1.2. Організаторами конкурсу є головне управління обласної державної адміністрації та Івано-Франківський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти.

1.3. До участі в конкурсі запрошуються (на добровільних засадах) учні загальноосвітніх, позашкільних, професійно-технічних навчальних закладів, які розробили і реалізували учнівські проекти.

II. Мета та завдання конкурсу

2.1. Мета: сприяння школярам у розвитку проектної діяльності, набутті досвіду громадянських дій та демократичної поведінки у вирішенні соціально важливих суспільних проблем, формуванні лідерських якостей учнів та молоді.

2.2. Завдання:

- підтримка розвитку проектної діяльності школярів, спрямованої на формування в них активної життєвої позиції;
- виявлення талановитих дітей та учнівської молоді, сприяння самореалізації, стимулювання їх творчої діяльності.

привернення уваги органів місцевого самовряду-

організаційні комітети та журі конкурсу, склад яких затверджується відповідно керівниками навчальних закладів, відділів (управлінь) освіти райдержадміністрацій (міськвиконкомів), головним управлінням освіти і науки обласної державної адміністрації.

**IV. Вимоги до оформлення матеріалів,
що надсилаються на конкурс**

4.1. Для участі у III-му (обласному) етапі конкурсу надсилаються учнівські проекти, переможці II етапу, до обласного організаційного комітету до 24 жовтня 2011 року за адресою: 76018, пл. Міцкевича, 3, Івано-Франківський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти, лабораторія національного виховання.

4.2. Усі матеріали подаються державною мовою.

4.3. До журі обласного конкурсу подаються матеріали:

- подання відділу (управління) освіти райдержадміністрації та виконкому міської ради;
- вистовок районного (міського) журі, зроблений на підставі матеріалів, поданих загальноосвітніми, позашкільними та професійно-технічними закладами;
- анкета учасника (додаток 1);
- опис проекту (вже реалізованого), де розкрито тему, мету, завдання, отримані результати, етапи роботи над проектом: вивчення актуальних тем та вибір проблеми для дослідження, дослідження проблеми, аналіз інформації, вирішення проблеми, підготовка проекту до представлення, висновки;
- інші матеріали, що додаються до проекту та розкривають зміст проблеми (вирізки з газет, часописів; копії архівних документів; статті, написані на підставі опитування; стислі конспекти стосовно висвітлення проблеми в пресі, по радіо чи телебаченню; пропозиції громадських організацій; уривки з повідомлень державних установ; демонстраційні матеріали (текстові повідомлення, малюнки, карти, діаграми, фотографії, заголовки статей, статистичні таблиці, карикатури, ілюстрації тощо).

загальноосвітніх, позашкільних та професійно-технічних навчальних закладів (додається).

2. Головному спеціалісту, юрисконсульту відділу професійної освіти і науки головного управління освіти і науки Івано-Франківської обласної державної адміністрації О.Зрайко забезпечити подання на державну реєстрацію до Головного управління юстиції в Івано-Франківській області наказу "Про затвердження Положення обласного конкурсу учнівських проектів "Я – громадянин України" серед учнів загальноосвітніх, позашкільних та професійно-технічних навчальних закладів.

3. Цей наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

4. Контроль за виконанням наказу залишаю за собою.

Начальник головного управління

З. БОЛЮК

ЗАТВЕРДЖЕНО

наказ головного управління освіти і науки облдержадміністрації від 29.03.2012 р. № 261

Зареєстровано в головному управлінні юстиції в Івано-Франківській області "11" квітня 2012 р. за № 24/1121

Положення обласного конкурсу учнівських проектів "Я – громадянин України" серед учнів загальноосвітніх, позашкільних і професійно-технічних навчальних закладів

I. Загальні положення

1.1. Обласний конкурс учнівських проектів "Я – громадянин України" (далі – конкурс) є відкритим і проводиться як творче змагання серед учнів загальноосвітніх, позашкільних і професійно-технічних навчальних закладів відповідно до Національної док-

тальності, спрямованої на розвиток творчих здібностей, сприяння самореалізації, стимулювання їх творчої діяльності.

– привернення уваги органів місцевого самоврядування, громадськості, педагогічних колективів до актуальних проблем розвитку особистості.

III. Організація та проведення конкурсу

3.1. Конкурс проводиться один раз на два роки, з 1 вересня до 30 листопада, починаючи з 2012 року.

3.2. Загальне керівництво здійснює головне управління освіти і науки Івано-Франківської обласної державної адміністрації.

Безпосередню підготовку та проведення конкурсу забезпечує Івано-Франківський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти.

3.3. До участі в конкурсі запрошуються (на добровільних засадах) учні загальноосвітніх, позашкільних, професійно-технічних навчальних закладів.

3.4. Конкурс проводиться у III етапи:

I етап – шкільний (з 1 до 30 вересня у рік проведення конкурсу) безпосередньо в загальноосвітніх, позашкільних та професійно-технічних навчальних закладах, де визначається по одному переможцю від навчального закладу. Підсумок проводиться у присутності всіх учасників.

II етап – районний (міський) (з 1 до 31 жовтня у рік проведення конкурсу), де визначаються три переможці від загальноосвітніх, позашкільних та професійно-технічних навчальних закладів.

III етап – обласний проводиться у 2 тури:

1 тур – (заочний) (з 1 до 15 листопада у рік проведення конкурсу) у м. Івано-Франківську, де журі обласного конкурсу розглядає й оцінює матеріали, надіслані районними (міськими) організаційними комітетами;

2 тур – (очний) (з 16 до 30 листопада у рік проведення конкурсу) у м. Івано-Франківську – захист поданих проектів та визначення за кількістю балів дев'яти переможців конкурсу.

3.5. Для організації, проведення й підбиття підсумків конкурсу на всіх його етапах створюються

графії, заголовки статей, статистичні таблиці, карикатури, ілюстрації тощо).

4.4. Учасники мають право вибору напряму проекту і формування його назви відповідно до загальної теми конкурсу.

4.5. Матеріали подаються в паперовому варіанті та на електронних носіях формату А4, гарнітура Times New Roman, розмір шрифту 14, без переносів, півтора інтервали, поля – по 20 мм зверху і знизу, 30 мм зліва, 15 мм справа.

4.6. Також подається презентація в форматі Power Point (2003 р.) з описом етапів роботи над проектом.

4.7. Стислий опис роботи над кожним етапом проекту подається у довільній формі, який рекомендується доповнити двома-трьома фотографіями.

4.8. Матеріали, подані на конкурс, не повертаються. Авторські права на учнівські проекти переходять до організаторів конкурсу, котрі залишають за собою право їх використання.

V. Нагородження переможців конкурсу

5.1. Переможці III-го (обласного) етапу конкурсу відзначаються грамотами головного управління освіти і науки облдержадміністрації та подарунками.

5.2. Керівники (консультанти), котрі підготували переможців, нагороджуються грамотами головного управління освіти і науки обласної державної адміністрації.

5.3. Кращі учнівські проекти будуть опубліковані в педагогічних періодичних виданнях.

**Ректор
Івано-Франківського
обласного інституту
післядипломної
педагогічної освіти**

Р. ЗУБ'ЯК

СЛОВО ПРО КОЛЕГУ

Слово не струна, а скоріше ноти, і від кожного із нас залежить мелодія його звучання. Тому в бурхливому потоці сучасності важливо знаходити потрібні і щирі слова вдячності та взаєморозуміння для рідних, близьких, друзів та колег. І сьогоднішнє наше слово про Попович Надію Дмитрівну – завідувача відділу дошкільної та початкової освіти Івано-Франківського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти. Працює з категорією вчителів початкових класів та працівників, відповідальних за початкову освіту в РМК та ІМЦ області.

Висока фахова майстерність, обізнаність із сучасними досягненнями науково-методичної та психолого-педагогічної науки в поєднанні досвідом роботи дають свої результати. Надія Дмитрівна – співавтор науково-методичних проектів з актуальних проблем розвитку початкової освіти: “Самоменеджмент інновацій”, “Педагогічна майстерність”, “Веселкова” педагогічна технологія, “Превентивна освіта”. Працює над упровадженням інноваційної технології “Розвивальне навчання” у загальноосвітній навчально-виховній закладі області.

Є одним з ініціаторів проведення на базі інституту Всеукраїнського науково-практичного семінару “Освітня система “Довкілля”: методичний менеджмент інновацій у закладах післядипломної педагогічної освіти”, обласної науково-практичної конференції “Українська етнопедагогіка та родинне виховання Мирослава Стельмаховича”, тижня початкової освіти “Впровадження педагогічних технологій – основа інноваційного розвитку школи”, форуму педагогічних інновацій “Педагогічна майстерність учителя як засіб підвищення якості освіти школярів”.

Постійно працює над оновленням змісту курсової підготовки. Досвідом робіт ділиться на сторінках фахового часопису “Початкова освіта”. Автор кількох навчально-методичних збірників та посібника, які відповідають запитам сучасного вчителя.

За професійні здобутки Надія Дмитрівна нагороджена знаком “Відмінник освіти України”, почесними грамотами Міністерства освіти і науки України, грамотами головного управління освіти і науки облдержадміністрації.

Та найвищим визнанням для кожної людини, напевно, є довіра та повага колективу. 2009 року працівники інституту обрали Попович Н. Д. головою профспілкової організації. Вона вміло поєднує професійну і громадську діяльність, прислухається до думки інших та вносить власні пропозиції. Зокрема, з ініціативи профспілкового комітету вже стало доброю традицією проводити на початку березня Шевченківське свято, у третій день Великодня – Свято вишиванки та ряд цікавих і змістовних заходів.

Учитель учителів, людина взірцевої працелюбності, націленості та пошуку – такою ми знаємо Надію Дмитрівну.

Колектив інституту

ВЗІРЕЦЬ НА ВСЕ ЖИТТЯ

Можна бути вчителем за професією і ніколи не бути ним в очах учнів. Раїса Денисівна Микитчин, педагог за покликанням, мудрий наставник, людина творчого горіння, великого серця, доброї і світлої душі.

Минають роки, але завжди з трепетом у серці згадуєш уроки української мови та літератури, виховні години, які залишали неповторне враження, бо були уроками життя, уроками становлення і формування особистості, плекання храмів наших дитячих душ.

Наші заняття української мови та літератури ніколи не були формальними – на кожному з них творили й збагачували себе самих. Ми навчалися порядності, доброти, щирості, ще сильніше полюбили свою Батьківщину, із захопленням прилучалися до культури й традицій українців.

Закохана в літературу, у свій предмет, Раїса Денисівна вміло прищеплювала любов до нього і нам, своїм вихованцям.

З-під свого крила випустила в життєву дорогу не одне покоління учнів.

Педагог завжди у творчому неспокої думки, вірності професії. Своїм високим професійним рівнем, методичною вправністю, благородною душею, прагненням

творити добро заслужила повагу й авторитет колег, вихованців. Напевно, дякуючи їй, більша частина учнів нашого класу пов'язали свою долю з педагогікою.

Сьогодні Раїса Микитчин – методист РМЦ. Зерна її досвіду, мудре слово поради, уміння побачити в кожному щось особливе – ось що вирізняє її з-поміж інших. А найголовніше – уміння радіти за нас, своїх учнів, своїх колег, за наші успіхи. Вона є взірцем усіх найкращих людських якостей не тільки для мене, а й для усіх вихованців класу.

Низький уклін Вам, дорога наша Вчителько! Сяйте ж далі так яскраво! Сил Вам, наснаги, щастя, здоров'я, радості, щирих усмішок... Ми пишаємося Вами, любимо та поважаємо. Дякуємо Вам наша рідна!

Добрій моїй учительці

Я подарую

Квіти,

У неї я навчилася

Юність свою любити!

Христіна ЗВІРИШИН,

учитель української мови

та літератури

Рогатинської школи № 2

Рогатинської районної ради

Оголошення

ДО УВАГИ ВОСЬМИКЛАСНИКІВ!

Фізико-технічний ліцей при Івано-Франківському національному технічному університеті нафти і газу

оголошує прийом учнів шкіл м. Івано-Франківська та області, які успішно закінчили 8-й клас загальноосвітньої школи на I-ий курс

Зарахування проводиться на конкурсній основі за результатами вступних екзаменів з:

- фізики (письмово),
- математики (письмово),
- української мови (переказ).

Переможці (перші місяці) районних та міських олімпіад з фізики, математики, інформатики, хімії, біології, географії та економіки, учасники обласних олімпіад з цих предметів, а також призери обласних олімпіад з усіх дисциплін (крім трудового навчання) мають право на пільгове зарахування без екзаменів.

НАВЧАЄМО І ВИХОВУЄМО

З 1 вересня 2011 року на базі Івано-Франківської обласної загальноосвітньої школи-інтернату I-III ступенів для дітей сиріт та позбавлених батьківського піклування Івано-Франківської обласної ради відкритий перший логопедичний клас, до якого були зараховані учні, котрі потребують корекції мовного розвитку. Ці діти навчаються за програмою загальноосвітньої школи. З ними, крім учителя-класовода, займаються логопед, практичний психолог та інструктор з ЛФК (лікувальна фізкультура). Після уроків вони залишаються у групі продовженого дня, де з ними працює вихователь.

Школа-інтернат має сучасну, добре оснащену матеріально-технічну базу. Для проведення корекційно-розвиткової,

лікувально-профілактичної роботи в навчальному закладі обладнані: логопедичний, кабінет для проведення занять з ритміки; кабінет ЛФК, масажу і вправ на тренажерах, кабінет для занять із соціально-побутового орієнтування, кабінет трудового навчання для учнів початкових класів, кабінет психологічного розвантаження (сенсорна кімната), терапевтичний, фізіо-

терапії, стоматологічний, для роботи практичного психолога, соціального педагога; бібліотека з читальною залогою; спортивна, тренажерна та гімнастична зали. Тут діти мають можливість відпочивати в комфортно облаштованих спальних кімнатах.

У вільний час вихованці залучаються до цікавого та змістовного дозвілля в гуртках художньої самодіяльності та різноманітних спортивних секціях: "Умілі руки", "Художня праця", "Креатив", "Настільний теніс", "Хореографія", гурток вокалу.

Ми будемо раді бачити в нашій школі всіх дітей, котрі потребують уваги, любові, прагнуть до набуття нових знань.

Галина ЖИВАЧИВЬСКА,
вчитель школи-інтернату

матики, хімії, біології, географії та економіки, учасники обласних олімпіад з цих предметів, а також призери обласних олімпіад з усіх дисциплін (крім трудового навчання) мають право на пільгове зарахування без екзаменів.

Вступники подають до приймальної комісії ліцею такі документи:

- табель про закінчення 8-го класу;
- копію свідоцтва про народження;
- вісім кольорових фотокарток (3x4);
- заяву встановленого зразка;
- грамоти, дипломи.

Прийом документів – з 5 до 16 червня 2012 р. з 10 до 17 год щодня, крім неділі. Для осіб, які претендують на пільгове зарахування, – з 5 до 13 червня 2012 р.

Ліцей має статус обласної школи-інтернату

Інгородні ліцеїсти проживають у гуртожитку та забезпечуються харчуванням у встановленому порядку.

За довідками звертатись:

м. Івано-Франківськ, вул. С. Бандери, 77, каб. 409, 4 поверх.
Тел. 78 93 75 або 78 93 37

ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені Василя Стефаника

Центр післядипломної освіти та доуніверситетської підготовки здійснює перепідготовку фахівців за базовими напрямками (спеціальностями), які акредитовані в університеті

Прийом документів триває з 1 травня до 20 серпня 2012 р.

Вступники подають такі документи:

- заяву, медичну довідку форми 086-У;
- копії: паспорта, диплома, додатка до диплома, трудової книжки;
- чотири фотокартки розміром 3x4;
- чотири конверти з марками;
- папку із зав'язками.

Тривалість навчання на денній формі – 1,5 року, на заочній – 2 роки.

За довідками звертатися:

каб. 107, 108 корпусу гуманітарних факультетів
(вхід з вул. Чорновола),
тел. 59 61 57

"Освітнянське слово" – видання головного управління освіти і науки Івано-Франківської облдержадміністрації, Івано-Франківського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти та Івано-Франківського обласного комітету профспілки працівників освіти і науки України.

Ресстраційне свідоцтво ІФ № 419 від 27.12.1999 року.
Передплатний індекс 22308

**РЕДАКТОР
ОКСАНА
ВАСИЛЕЧКО**

Івано-Франківський обласний інститут
післядипломної педагогічної освіти

Код 02136376. Р/р 35427002001196 в банку УДК
м. Івано-Франківська, МФО 836014.

Адреса редакції: 76000 м. Івано-Франківськ, пл. Міцкевича, 3
slovo@ippo.if.ua тел. 2 24 93

Редакція не завжди поділяє
позицію авторів публікацій.
За точність викладених фактів
відповідальність несе автор.
Редакція застерігає за собою
право редагувати та скорочувати
подані до газети матеріали, не
змінюючи їхнього змісту.

Газета віддрукована
в друкарні
видавництва
«Місто НВ»
(м. Івано-Франківськ,
вул. Незалежності, 53).
Тираж 1 637

